

A szép leányt elmémbe tartottam

2009 június 12. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párvát ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

A művészettörténeti irodalomban gyakran emlegetett székesgyérségi (udvarhelyszéki) erődtemplom két szakaszban épült a XIII–XIV. század, valamint a XV–XVI. század fordulóján.

A templom jelenleg öt bástyát és harangtornyot magában foglaló, négyszög alaprajzú erődítés közepén áll. A keletelt épület egységes, késő gótikus külsőt mutat, bár a hajó korábbi a szentélynél és a késő gótikus erődítésnél. A nyugati homlokzat sarkait erősítő, gótikus kiképzésű, átlós támpillérek később épültek a hajó falsarkaihoz. Közöttük nyílik a csúcsíves bejárat.

Szemben, az északi falon a Szent László-legenda csillagos, virágmustrás háttérű falképciklusa fogadja a belépőt. Visszafordulva, a déli falon pedig – ugyanazon kéz által festett – különös ábrázolást pillant meg a látogató. A majdnem a diadalív faláig húzódó falképsort – az északi oldalon és a szentélyben levéssel együtt – Huszka József tárta fel 1887-ben. Ezeket Dávid László könyve alapján mutatjuk be röviden.

„A diadalív mellett a három püspökszent látható, alakjukat egy később készített, félköríves lezárási vakfülke csonkította meg. A második falképen Szent Mihály páncélos alakja áll, jobbában dárdát, baljában mérleget tart, melynek serpenyűjében az ítélet alatt lévő kúporognak. A háttér az arkangyal nagy, kiterjesztett szárnya alkotja. A harmadik, a déli bejárat melletti falkép témája Pál apostol (Saul) megtérése. Sault három lovas vitéz kíséri. Az egyik lovas kezében zászló, rajta a következő felirat olvasható (kiegészítve): HOC OPUS FECIT DE PINGERE SEU PROEPARARE MAGISTER PAULUS FILIUS STEPHANI DE UNGARNÓ DOMINI MILLESIMO CCCMO X NONO; SCRIPTUM SCRIBEBAT ET PULCHRAM PUELLAM IN MENTE TENEBAT. (Ezt a művet készítette/festette Pál mester, Ungi István fia az Úr 1419-ik évében. Az írást írta, s közben egy szép leányra gondolt.) A lovasok felett a Sault megtérítő Krisztus, elhódította a földre bukó lován elreboruló Saul, S. PAULUS felirattal glóriáján. Vele szemben áldásra emelt kézzel az őt majd megkeresztelő S. ANANIAS, amint az glóriája feliratából is kitérnek.”

Az, hogy miért Saulus megtérése?l szól ez az unikális falkép, még érthető. Hogy ki az a három alak, az már talányos, s hogy mit jelent a felirat második része, tudomásom szerint eddig rejtély volt. Többször jártam a templomban, mindig megmosolyogtam ezt a három alakot, de sohasem értettem a feliratot. Egészen mostanáig. Elárulhatom: ugyanúgy jártam, mint az Antonioni híres filmjében, a Nagyításban szereplő fotós: a kinagyított képen a tekinteteket kezdtem követni. S ekkor ugrott be, hogy a szép leány ott van, méghozzá a szemközti falon. A hajó északi falán a Szent László-legenda falképsora húzódik. Erről, illetve egyik jelenetéről és arról a szép leányról a következő alkalommal szólok.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló